

I 1967 udkom en dagbog. Private og fortrolige optegnelser nåede offentligheden. Dagbogen blev udgivet af en enke og havde tilhørt hendes mand Bronislaw Malinowski. Udgivelsen udløste ramaskrig. 45 år tidligere havde Malinowski revolutioneret etnografien som genre med sin monografi "Argonauts of the Western Pacific". Han var én af de første til at rejse sig fra lænestolen og fremhæve den længerevarende deltagelse i hverdagslivet som den vigtigste metode til at forstå andre mennesker. Ifølge Malinowski var antropologens mest betydningsfulde opgave at forstå den andens perspektiv og væren i verden. Idealet var indlevede og nøgterne beskrivelser på de iagttagedes betingelser. Men dagbogen fortalte en anden historie. En historie, som ikke fremgår af hans videnskabelige arbejder, og som det ikke var meningen, andre skulle læse. I dagbogen beskrev Malinowski sine personlige oplevelser. Hans udmattelse. Hans længsel efter sin forlovede. Og hans væmmelse ved og irritation over "de vilde" samt deres mangel på civilisation.

I introduktionen til dagbogen forsøger Malinowskis ven og beundrer Raymond Firth at skabe en forståelsesramme for dagbogen ved at fremhæve antropologen som et komplekst menneske, der først og fremmest forsøger at forstå sig selv. Da den genoptrykkes i 1989, er dagbogen forsynet med endnu en introduktion. Her reflekterer Firth over dens modtagelse. Afslører dagbogen Malinowski som en selvcentreret narcissist med ringe medfølelse for dem, han udførte feltarbejde blandt, som Clifford Geertz pointerer? Er den et udtryk for antropologens særlige ensomhed? En katarsis, som gør det muligt at vende tilbage til felten igen og igen? Tegner den portrættet af en antihelt? Og komplementerer dagbogen på den måde den iscenesættelse af antropologen som helteskikkelse, som Malinowskis monografi bærer præg af?

Dagbogen genudgives i en tid, hvor antropologien formes af den refleksive vending. Opmærksomheden på, at vores vidensproduktion ikke bliver til i et vakuum, vokser. Den er situeret i kroppe, historicitet, kulturelle og biografiske erfaringsverdener og møder. Antropologen Marilyn Strathern skriver, at antropologien er en videnskab, der undersøger relationer gennem relationer.

Kan man ligefrem kalde antropologien for intimitetens videnskab?

Det har vi ikke svaret på. Men fordi intimiteten er dybt indlejret i vores metoder – med både sine potentialer og konsekvenser, mener vi, det er vigtigt at dele de erfaringer, som vores intime møder i felten afstedkommer. De erfaringer, der forbliver tavse, skjulte, skamfulde eller er så ambivalente, at vi ikke ved, hvor vi skal placere dem. For et øjeblik har vi derfor inviteret til at åbne op for dagbøgernes hemmeligheder. Vores håb er, at det vil inspirere til en mere levende samtale om de oplevelser, vi som antropologer bærer på indersiden.

Anne Mia Steno beskriver i temanummerets første artikel udfordringerne ved at balancere på intimitetens grænser. Risikoen for at overskride grænser ligger iboende i feltarbejdet – både blandt de mennesker, vi studerer, og hos os selv. Feltens intimitet og relationer fordrer etisk refleksion. Det svære og sårbarhedsvækkende skal ikke reduceres til et individuelt anliggende, men inviteres ind i en kollektiv samtale, betoner forfatteren.

I temanummerets lydbidrag udveksler Aja Smith og Sandra Lori Petersen tanker om “dét, der går i maven”: oplevelser, som ikke integreres i skriften, men som efterlader en klang i feltarbejderens krop og erindringer. Måske har disse oplevelser et ukendt potentiale både metodisk, analytisk, personligt og kreativt? De to lydforfattere opfordrer til, at rammerne for, hvilke erfaringer antropologien kan indeholde, og hvordan de bearbejdes, udvides.

Erika Skov og Amalie M. Skovengaard reflekterer begge over udfordrende følelser, som overvældede dem i forbindelse med deres feltarbejde i henholdsvis Mexico og Myanmar. Erika oplevede en felt, som krævede en bestemt form for nærhed, hvilket stillede hende i et positioneringsdilemma. Følelserne, hun oplevede i forbindelse med dette, blev dog et vigtigt analyseværktøj til at forstå felten. Amalie åbner i sin artikel op for en dialog om tre slags skam, hvoraf nogle, ifølge Amalie, er indbygget i antropologien. Med artiklen opfordres antropologer til at anerkende deres følelser under feltarbejdet, bruge dem analytisk og dele dem med andre.

I en poetisk associationsstrøm undersøger Jenny Vijayarankan Husted tab og tvivl i forbindelse med sit feltarbejde på et buddhistisk hospice i San Fransisco. Buddhfigurer og bræk, feltens affortryllelse og intime samtaler i et gæstehus, inden livets ophør. Konkrete og abstrakte billeder væver sig ind i hinanden i dette digt, der berører, hvordan vi som feltarbejdere også væves sammen med felten.

Lucif Sømosegaard Dalin inviterer ind i sit feltarbejde i et dansk neonationalistisk miljø, hvor hun både deltog i voldelige demonstrationer og blev en del af et stærkt socialt fællesskab. Dalin diskuterer de komplikationer og den levede viden, der kan opstå ved at have en metodisk strategi om at invitere felten helt ind i sin privatsfære. Hun reflekterer i forlængelse heraf over forskellige etiske og sociale udfordringer ved at undersøge sin egen gryende identitet som Hvid.

Kathrin Houmøller stiller igennem en brevkorrespondance med sin tidligere informant Aphiwe Jola spørgsmålstejn ved de former for intimitet, vi som antropologer med vores spørgsmål inviterer og åbner op for, men som vi siden forlader igen, når feltarbejdet afsluttes. Jola beskriver for sin del, hvordan mødet med Houmøller har ændret hendes liv og muligheder, men samtidig, hvordan alt er gået i stå efter Houmøller er rejst.

Mette Line Ringsted Nimb reflekterer i temanummerets sidste artikel over både sine egne og informanternes voldsomme oplevelser fra feltarbejder og konkluderer, at meget af det, der kan opleves som svært og skamfuldt, egentlig er naturligt, uundgåeligt og menneskeligt. Nimb er både uddannet antropolog og terapeut. Hun bruger dette dobbeltblik til at diskutere, hvordan begrebsapparater hentet fra psykologien kan hjælpe antropologer til at få et fælles sprog til at italesætte intime oplevelser fra grænseoverskridende feltarbejder.

Temareaktionen

Nanna Hauge Kristensen er antropolog og radiodokumentarist. Hun har været ansat ved Center for Sund Aldring på Institut for Antropologi, KU og producerer montager for blandt andre P1, BBC og tidligere Radio 24syv. Hendes arbejde kredser om eksistentielle temaer, og hun har vundet flere internationale lydpriser. Nanna er gæstereaktør på dette temanummer, men har tidligere skrevet om "Det grænseoverskridende feltarbejde" i Jordens Folk (nr. 52, 2017).

Iben Duvald er antropolog og har en ph.d. fra Aarhus BSS. Iben er ansat som postdoc på Institut for Virksomhedsledelse, AU, og forskningsansvarlig i Akutafdelingen på Regionshospitalet i Viborg. Hun har siden 2013 forsket i sociale praksisser i og organiseringen af de danske akutafdelinger. Iben er en del af den faste redaktion på Jordens Folk.

Anne Mia Steno er antropolog, ph.d. og forfatter. Anne Mia er ansat som lektor på Københavns Professionshøjskole, hvor hun forsker i socialpsykiatriens udspændtheder med udgangspunkt i brugernes egne perspektiver og stemmer. Hun har tidligere arbejdet med frafald i ungdomsuddannelserne, multireligiøse skoler i Indien og Bangladesh samt hekse, magi og tro i Danmark. Anne Mia Steno er gæstereaktør og initiativtager til dette temanummer om intimitet.